

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.I.20.542/2017/4. szám

A Szegedi Ítéltábla a dr. Ábrahám László ügyvéd által képviselt **I.rendű felperes neve(címe)** szám alatti lakos I. rendű és a dr. Ábrahám László ügyvéd által képviselt **II.rendű felperes neve (címe)** szám alatti lakos II. rendű felpereseknek – a dr. Varga István ügyvéd által képviselt **alperes neve(címe)** szám alatti székhelyű alperes ellen személyiségi jog megsértésének megállapítása iránt indított perében – melybe az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében a dr. Jakab Tamás ügyvéd által képviselt **Alperesi beavatkozó(címe)** beavatkozott – a Gyulai Törvényszék 2017. május 8. napján kelt 5.P.20.612/2015/53. számú ítélete ellen az alperes részéről 55. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezését **részben megváltoztatja**, és kötelezi az I. és II. rendű felpereseket, 15 nap alatt egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 100.000,- (Százezer) forint elsőfokú eljárási költséget.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A felek a másodfokú eljárásban felmerült költségeiket maguk viselik.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S

A felperesek gyermeke (**dátum**) a terhesség 40. hetében, bal oldali alkar- és kézhiánnyal, császármetszéssel jött a világra.

A felperesek keresetükben annak megállapítását kérték, hogy az alperes a terhesgondozás során megsértette testi épséghez, egészséghez, tájékoztatáshoz, önrendelkezéshez, családtervezéshez és az egészséges családban éléshez fűződő személyiségi jogaikat, ezért személyenként 5.000.000 forint sérelemdíj és késedelmi kamatai megfizetésére tartottak igényt. Hivatkozásuk szerint az alperes az Eütv. 77. § (3) bekezdésében foglaltak megsértésével nem észlelte az ultrahangvizsgálatok során a születendő gyermek végtagfejlődési rendellenességét, noha az I. rendű felperes ismert veszélyeztetett terhessége igényelte volna a körültekintőbb gondozást, a terhesség célirányos megfigyelését. Az ultrahangvizsgálatok csak részben történtek meg a terhesgondozási protokoll szerinti időpontokban és az orvosi dokumentációkból nem állapítható meg a gyermek végtagfejlődési vizsgálatának megtörténte. Mindezek következtében nem tájékozódhattak megfelelően a magzat fejlődési rendellenességéről, a terhesség-megszakítás elvi lehetőségéről, az alperes mulasztása miatt egészségkárosodott, végtaghiányos gyermeket kell nevelniük, így elnehezült életük alapozza meg követelésüket.

Miután az alperes a per első tárgyalásán szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg és írásbeli védekezést sem terjesztett elő, az elsőfokú bíróság az idézéssel közölt kereseti kérelemnek megfelelően bírósági meghagyással kötelezte, majd az alperes ellentmondása folytán újabb határnapot tűzött.

A perben az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Vitatta, hogy a terhesgondozás során nem a szakma szabályainak megfelelően járt volna el. Hangsúlyozta, az ultrahangvizsgálatokat a protokollnak megfelelően, kellő időben és számban végezték el. Nincs olyan körülmény, ami az intézmény munkatársainak eljárását felróhatóvá tenné, a törvényben foglalt gondossági követelménynek eleget tettek.

Az alperesi beavatkozó ugyancsak a kereset elutasítását kérte, mindenben osztotta az alperes álláspontját.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és a felpereseket a beavatkozó részére 20.000,- forint perköltség megfizetésére kötelezte. Indokolásában az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.) 77. § (3) bekezdésére hivatkozással hangsúlyozta, minden beteget az ellátásban résztvevőktől elvárható gondossággal, valamint a szakmai és etikai szabályok, illetve irányelvek betartásával kell ellátni. Ez a perbeli esetben az egészséges állapot fenntartását jelentette, hiszen az elvégzett beavatkozások szűrővizsgálatok, melyeknek célja a magzati rendellenességek feltárásával a gyógykezelésről, vagy – adott esetben – a terhesség megszakításáról való döntés lehetősége. A beszerzett szakvélemény alapján megállapította, az alperes a perbeli fejlődési rendellenesség felfedezése szempontjából jelentős vizsgálatok közül az elsőt a protokoll szerinti időben, a másodikat annál hamarabb, a 17. héten végezte el, a javasolt periódustól való néhány napos eltérés azonban nem jelent diagnosztikus problémát a vizsgált szervek megítélésénél, amit alátámaszt az is, hogy a további ultrahangvizsgálatok alkalmával sem sikerült felfedezni a rendellenességet. A felfedezés esélyét tehát nem csökkentette, hogy az orvos a vizsgálatot néhány nappal a protokoll szerinti periódus előtt végezte el. Elfogadva a szakértő megállapítását hangsúlyozta, gondos eljárás mellett is magas a valószínűsége, hogy a felső végtagi rendellenesség rejtve marad a vizsgáló orvos előtt. Arra a következtetésre jutott, hogy a magzat végtagfejlődési rendellenessége felfedezésének elmaradása nem felróható az alperesnek, emiatt nem volt indokolt, hogy a terhesség megszakításának lehetőségéről külön tájékoztatást nyújtson. A fejlődési rendellenességet valószínűsítő tünetek hiányában, pusztán a vizsgálat nem teljes megbízhatóságára alapítottan nem követelhető meg az orvostól a terhesség-megszakítás lehetőségének felvetése.

A Pp. 80. § (2) bekezdését alkalmazva az alperes részére perköltséget nem állapított meg. Kifejtette, az alperes az első tárgyaláson szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg, így a felperesek kérelmére bírósági meghagyást bocsátott ki. Ez az alperesi magatartás felesleges költséget okozott a felpereseknek, emellett a jogvita elbírálásának szükségtelen elhúzódását eredményezte, ami ellentétes a jóhiszemű és tisztességes pervitel követelményével.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, annak részbeni megváltoztatása és részére 200.000,- forint + ÁFA összegű perköltség megállapítása érdekében. Nem vitatta, hogy a per első tárgyalásának elmulasztásával okozott költség az alperest terheli, azonban – álláspontja szerint – a továbbiakban felmerült költségekben a felpereseket kellett volna marasztalni. Hangsúlyozta, 2015. november 27-én előterjesztett ellentmondásában előadta írásbeli védekezését, ezt követően pedig nem tanúsított olyan magatartást, mellyel perbeli cselekmény késedelmét okozta volna. A tárgyalásokon részt vett, csatolta a szükséges dokumentumokat, ezzel hozzájárult az eljárás mielőbbi befejezéséhez.

A felperesek fellebbezési ellenkérelme az ítélet alperesi fellebbezéssel támadott részének helybenhagyására irányult. Kiemelték, a 2016. február 8-án megtartott tárgyaláson az elsőfokú bíróság a megjelent alperesi jogi képviselőt kifejezetten tájékoztatta a jóhiszemű pervitel követelményéről, ennek ellenére ezen a tárgyaláson érdemi nyilatkozatot nem tett. Az ellentmondást követően 28. sorszám alatt észrevételt nyújtott be, 36. sorszámon pedig a szakértői vélemény elfogadásáról nyilatkozott. Hozzátette, az alperesi képviselő egyetlen tárgyaláson sem jelent meg személyesen, a képviselő ellátásáról helyettesítéssel gondoskodott, helyettesei érdemi nyilatkozatot az ügyben nem tettek. Így, mivel az alperesi jogi képviselő érdemi tevékenységet az ügyben nem végzett, helytállóan döntött az elsőfokú bíróság, amikor részére perköltséget nem ítelt meg.

A fellebbezés **részben alapos.**

A Pp. 80. § (2) bekezdése szerint az a fél, aki egyes percselekményeket sikertelenül végez, vagy egyes perbeli cselekményekkel indokolatlanul késedelmeskedik, avagy valamely hatánapot, vagy határidőt elmulaszt, vagy más módon felesleges költségeket okoz, az ebből származó költségeinek megtérítését pernyertessége esetén sem igényelheti. Ez azt jelenti, a költség specializálás elve alapján az egyes perbeli cselekmények költségeit elkülönítve kell figyelembe venni. Ennek az az alapja, hogy az egyes perbeli cselekményeket nem megfelelő módon vagy nem kellő időben végző fél megsérti a jóhiszemű eljárás elvét, ezért őt – az elv megsértésének közvetett következményeként – a nem megfelelő eljárási cselekményekhez fűzött költségviselési következményekkel kell sújtani. A bírósági gyakorlat – abból kiindulva, hogy a felek a perbeli jogait jóhiszeműen kötelesek gyakorolni – következetesen érvényesíti azt a helyes álláspontot, hogy a pernyertes fél a vesztes féltől csak a célszerű és jóhiszemű pervittel kapcsolatos költségének megtérítését igényelheti (BH 1971.6813.).

Ezzel összhangban a Pp. a bírósági meghagyással szembeni ellentmondás benyújtása esetére kifejti, az alperest az elmulasztott első tárgyalás költségében pernyertességtől függetlenül marasztalni kell (Pp. 136/A. § (2) bekezdés). A per további szakaszában azonban már elsődleges kérdés a pernyertesség ténye, aránya a perköltség megállapításánál és viseléséről való rendelkezésnél (Pp. 78-81. §-ok).

Jelen esetben az alperes az ügyben 100 %-ban pernyertes lett, ezért elsődleges a Pp. 78. § (1) bekezdés főszabályának alkalmazása: a pernyertes fél költségeinek megfizetésére a pervesztes felet kell kötelezni, ettől csak a 80-83. §-ok, illetőleg a törvény egyéb kifejezett rendelkezése szerint lehet eltérni. Ilyen eltérést indokló szabály, ami az adott ügyre vetíthető, kizárólag a Pp. idézett 136/A. § (2) bekezdése, az ezzel kapcsolatos költségek tehát az alperest terhelik. A továbbiakban azonban az alperes nem tanúsított olyan magatartást, ami akár a 80. § (2) bekezdésének alkalmazását indokolná. Sikertelen perbeli cselekménye nem volt, ahogy indokolatlan késedelme sem, határidőt, illetőleg hatánapot nem mulasztott és egyéb felesleges költségeket sem okozott. Az eljárás során a két végzés elleni – eredménytelen – fellebbezést is az ellenérdekű fél terjesztette elő. Azt sem lehet az alperes terhére róni, hogy a per három elsőfokú tárgyalásán a jogi képviselő helyettesével képviseltette magát, erre ugyanis a jogszabály lehetőséget ad (Pp. 70. § (3) bekezdés), és ez nyilvánvalóan ugyanúgy költségterhet jelent az alperes számára. Mindezek következtében részére a perköltség megállapítása nem mellőzhető.

A 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet szerint az ügyvédi munkadíj összegét a bíróság a pertárgy értéke, valamint a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenység figyelembevételével állapítja meg. Az ügyvédi munkadíjnak tehát a pertárgy értékén kívül az elvégzett munkához kell igazodnia: a bíróság a mérlegelés során figyelembe veszi az ügyvéd által szerkesztett beadványok munkaigényességét,

vizsgálja a kitűzött tárgyalásokon a jogi képviselő megjelenését, a bizonyítási eljárás során tett nyilatkozatait, azt, hogy hány beadványt szerkesztett, illetve milyen egyéb költségei merültek fel. Majd a munkadíj összegét mérlegeléssel állapítja meg (BH 1993.515.).

A periratokból megállapíthatóan – ahogy azt az alperes sem vitatta – az első tárgyalás elmulasztása miatt az elsőfokú bíróság bírósági meghagyást bocsátott ki. Ezt követően az alperesi jogi képviselő ellentmondást nyújtott be. Majd az ennek kapcsán folytatódó eljárásban 11. sorszám alatt jogutódot jelentett be, 28. sorszámon kétoldalas észrevételt, 36. sorszám alatt pedig féloldalas előkészítő iratot adott be. Az elsőfokú bíróság három érdemi tárgyalást tartott, a meghatalmazott jogi képviselő személyesen azokon nem vett részt, helyettesítéséről viszont gondoskodott. Az első tárgyalás 50 perces, a második közel 3 órás, a harmadik 1 órás volt. Mindhárom tárgyaláson nyilatkozott a megjelölt jogi képviselő az addig beszerezett bizonyítékokhoz mérten, valamint a kereset elutasítására nézve. Összességében megállapítható, hogy az ügyvéd tevékenységével a per állásához képest megfelelően segítette elő az ügy mielőbbi eredményes befejezését, az eljárást – a bírósági meghagyást követő szakban – nem húzta el, annak mihamarabbi befejezését segítette.

A kifejtett jogi képviselői munkát az eljárás tartamát és a per tárgyának értékét is figyelembe véve ezért az ítélőtábla bruttó 100.000 forint ügyvédi munkadíj megállapítását találta indokoltnak, alkalmazva a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontját, valamint (6) bekezdését.

Mindezekre tekintettel az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve, megfellebbezett rendelkezését részben – a rendelkező rész szerint – a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta.

A közel azonos másodfokú eljárásbeli pernyertességi arányra tekintettel kimondta, hogy a felek másodfokú eljárási költségeiket maguk viselik (Pp. 81. § (1) bekezdés).

Az ítélőtábla a fellebbezést a Pp. 256/A. § b) és f) pontjai alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Szeged, 2017. november 17.

Dr. Kiss Gabriella s.k.
a tanács elnöke

Dr. Bánfalvi-Bottyán Csilla s.k.
előadó bíró

Dr. Bálint Attila s.k.
táblabíró